

Riek Bakker, voorzitter adviescommissie voor gebiedsontwikkeling:

'Waterschappen zijn onmisbaar bij gebiedsontwikkeling'

Minister Dekker (VROM) heeft onlangs een adviescommissie voor gebiedsontwikkeling benoemd. Riek Bakker, voorzitter van de commissie: "De minister heeft ons gevraagd om de verschillende belangen en partijen binnen provincies bij elkaar te brengen om zo spijkers met koppen te kunnen slaan bij de ontwikkeling van gebieden. Bij die gebiedsontwikkeling spelen ook de waterschappen een belangrijke rol."

— Alexander Haje

Riek Bakker, stedenbouwkundige en directeur van het Rotterdamse bureau BVR is onder meer bekend van de stedelijke inrichting van de Rotterdamse Kop van Zuid. "In mijn dagelijkse werk heb ik bijna altijd te maken met verschillende partijen en belangen die ik op één lijn moet krijgen, voordat een project überhaupt van de grond kan komen", vertelt ze. "Bij het werk voor de adviescommissie zal dat niet anders zijn. Want bij gebiedsontwikkeling op provinciaal niveau spelen ook vaak tegenstrijdige belangen een rol die de uitvoering van projecten vertragen, of zelfs in het ergste geval kunnen blokkeren. Omdat ik inmiddels de nodige ervaring heb opgedaan bij het bemiddelen tussen partijen, ben ik door minister Dekker gevraagd om in de commissie zitting te nemen."

— In politiek Den Haag is de vraag gerezen of provincies wel voldoende zijn uitgerust om het voortouw te nemen bij gebiedsontwikkeling, zegt Bakker. "Bij de nieuwe sturingsfilosofie die minister Dekker in haar Nota Ruimte introduceert, is er twijfel of provincies wel in staat zijn om die gebiedsontwikkeling adequaat aan te pakken. De adviescommissie voor gebiedsontwikkeling die nu door Dekker in het leven is geroepen, moet provincies daarbij adviseren, helpen, stimuleren en begeleiden. We fungeren als het ware als een soort katalysator bij het realiseren van projecten."

— Die projecten zijn heus niet allemaal zo dynamisch, zegt Bakker. "De vrees dat gebiedsontwikkeling zich uitsluitend richt op het bouwen van huizen, die is volstrekt

ongegrond. Het gaat er bij gebiedsontwikkeling juist om een optimale balans te vinden tussen wonen, natuur, bedrijfsleven, landbouw en recreatie. De nadruk ligt daarbij altijd op integraliteit: de betrokken partijen zullen samen invulling moeten geven aan alle functies in een gebied."

— Voorbeeldprojecten

— De afgelopen jaren zijn er vooral op lokaal niveau goede voorbeelden geweest van ontwikkelingsplanologie, zegt Bakker. "De opgave is nu om ook bij plannen en visies voor grotere gebieden de uitvoering centraal te stellen. De minister heeft daarom aan provincies gevraagd om voorbeeldprojecten aan te dragen. Deze zijn opgenomen in de Nota Ruimte.

— Daarmee kan door alle betrokken partijen praktijkervaring worden opgedaan. De adviescommissie gebiedsontwikkeling zal zich in haar adviserende werk op die veertien projecten gaan richten. De minister wil dat de voorbeeldprojecten eind 2005 een stap verder zijn gekomen in de uitvoering. Eind dit jaar zal de commissie daarover advies uitbrengen aan minister Dekker." De rol van de waterschappen in die grootschalige gebiedsontwikkeling is heel belangrijk en onmisbaar, zegt Bakker. "Op bijna alle gebiedsontwikkelingen kunnen en moeten de waterschappen hun stempel drukken. Want zoals ik reeds opmerkte gaat het bij gebiedsontwikkeling met name om integraliteit, en daar neemt het waterschap vanzelfsprekend een prominente plaats in. Het gaat om het tot stand brengen van een goede balans, waarin elementen als natuur, water, waterbeheer

en waterontwikkeling met elkaar in evenwicht zijn." Voorbeeld van zo'n project is het Wieringerrandmeerproject in Noord-Holland, zegt Bakker. Doel is daar om een randmeer ten zuiden van het voormalig eiland Wieringen in de Wieringermeerpolder aan te leggen. Het meer moet dienen als buffer voor de opvang van water. "Het hoogheemraadschap speelt bij het duurzaam waterbeheer een onmisbare rol. Het zal met private en overheidspartijen samen moeten werken om dit project te realiseren."

— Voorbeeldig

— De komende maanden zal de adviescommissie voor gebiedsontwikkeling een bezoek gaan brengen aan alle provincies die een voorbeeldproject hebben aangereikt. "We gaan praten met alle partijen die in die gebiedsontwikkelingen een rol spelen", verduidelijkt Bakker. "Naast overheids- en marktpartijen zullen dat dus ook de waterschappen zijn."

— Niet zo lang geleden bracht Bakker een oriënterend bezoek aan de provincie Drenthe. "Het Hunzeproject dat daar nu al vijf jaar draait, is een imponerend project", zegt zij. "Hoofddoelstelling van dit project is het realiseren van een optimaal ruimtelijke rangschikking van functies. Dat moet op een zodanige, duurzame wijze gebeuren dat de regio er economisch beter van wordt." Een van de dingen die in Drenthe tot stand zijn gebracht, is hermeandering van de Hunze over een lengte van 7 km, waardoor het water van de beek meer ruimte heeft gekregen door het verleggen van de kades en het herstel van de oude loop, vertelt Auke Kooistra die vanuit de provincie als

In Drenthe weten overheid, waterschappen en private partijen elkaar uitstekend te vinden

projectleider bij het Hunzeproject betrokken is. "Het Waterschap Hunze en Aa's vervult samen met provincie, burgers en agrariërs in dit project een belangrijke rol."

— Kooistra noemt de samenwerking tussen waterschap, provincie, burgers en agrariërs voorbeeldig. "Er is in vijf jaar tijd al heel wat tot stand gebracht. Alle partijen in de provincie zijn heel dicht bij het Hunzeproject betrokken."

— De hermeandering van de Hunze, die inmiddels voor een deel van de beek is gerealiseerd, heeft een positief effect op de flora en fauna in het gebied, vertelt Kooistra. "Boeren die in dit gebied hun land hadden, maar dat door de hermeandering van de beek nu is ingeruimd voor het water, hebben andere en ook betere kavels daarvoor teruggekregen. In totaliteit is er zo 1.000 hectare grond geruimd."

— Dat de samenwerking tussen de diverse partijen in Drenthe zo uitstekend verloopt, heeft volgens Kooistra alles te maken met het gemeenschappelijke doel dat met het project wordt nagestreefd. "Iedereen wordt er beter van, omdat aan alle functies binnen dit gebied evenveel aandacht wordt besteed. Er zijn vooraf goede afspraken gemaakt tussen alle betrokkenen. De integraliteit, waar Riek Bakker over spreekt, wordt hier in de praktijk toegepast."